

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2025
		30.04.2025 г.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Стр. 1 из 16

«БЕКІТЕМІН»

Темірбек Жүргенов атындағы
Қазак ұлттық өнер академиясы
Қабылдау комиссиясының төрағасы

(Handwritten signature)

А.Жудебаев

(Ғылыми кеңес отырысының шешімі
от 30.04.2025 г. №10 хаттама)

«8D02102 – КЕСКІНДЕМЕ»
БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ БОЙЫНША
ДОКТОРАНТУРАҒА ҚАБЫЛДАУ ЕМТИХАНЫНЫҢ
БАҒДАРЛАМАСЫ

Алматы
2025 ж.

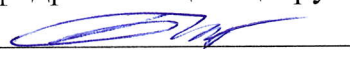
	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2025
		30.04.2025 г.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Стр. 2 из 16

1. ӘЗІРЛЕГЕН

Муқанов М.Ф. – философия докторы (PhD), «Көркемсурет» кафедрасының доценті

2. ТАЛҚЫЛАНДЫ

Көркемсурет кафедрасының мәжілісі
 № ____ хаттама « ____ » _____ 2025 ж.

Көркемсурет кафедрасының меңгерушісі
 Тұрғынбай Б.С.

3. КЕЛІСІЛДІ

Ғылыми жұмыстар жөніндегі проректор Халыков К.З.

Ғылыми кадрларды даярлау
 бөлімінің басшысы Кульшанова А.А.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2025
		30.04.2025 г.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Стр. 3 из 16

Докторантураға түсу емтиханының бағдарламасы жоғары білімнің алдыңғы сатысының (магистратура) бағдарламасының шеңберінде қалыптастырылады.

I. «8D02102 – КЕСКІНДЕМЕ» ДОКТОРАНТУРАНЫҢ БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ БОЙЫНША МАМАНДАРДЫ ДАЯРЛАУ ДЕҢГЕЙІНЕ ҚОЙЫЛАТЫН НЕГІЗГІ ТАЛАПТАР:

Докторантураға түсуші талапкер:

Докторантураға түсуші өнер туындылары мен мәдениетті зерттеу саласында іргелі кәсіби дайындыққа ие болуы, әлеуметтік-гуманитарлық ғылымдар бойынша негізгі ілімдерді меңгеруі, заманауи ақпараттық технологияларды еркін пайдалана алуы, сондай-ақ қазіргі ғылыми-тәжірибелік мәселелерді тұжырымдап, шеше алуы тиіс.

Білуі тиіс:

өнер мен мәдениеттің жалпы және отандық тарихын, дүниежүзілік мәдени үдерістің жалпы және өзіндік заңдылықтарын;

өнер саласындағы шығармашылық үдерістің ерекшеліктері мен ғылыми зерттеу әдістерін;

кәсіби саладағы шығармашылық, ұйымдастырушылық, әдістемелік және зерттеу қызметінің теориялық негіздерін.

Меңгеруі тиіс:

өнертану және көркемдік сын саласындағы ғылыми тақырыптар мен практикалық міндеттерді қою және шеше алуы;

түрлі дереккөздерден ақпаратты талдау және өңдеу;

заманауи теориялар мен талдау әдістері негізінде ғылыми зерттеуді дербес жүргізу, заманауи зерттеу әдіснамасын тиімді қолдану.

Дағдылары болуы тиіс:

әртүрлі ғылыми теориялар мен идеяларды сыни тұрғыдан талдау, бағалау және салыстыру;

ғылыми зерттеу нәтижелерін жоспарлау және болжау;

зерттеу саласын жүйелі түрде түсіну және таңдалған ғылыми әдістердің сапасы мен нәтижелілігін көрсете білу.

Білікті болуы тиіс:

білім сапасын арттыруға ықпал ететін ғылыми-зерттеу мәселелерін қою және шешу;

ғылыми зерттеу әдістерін қолдану.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2025
		30.04.2025 г.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Стр. 4 из 16

Қабылдау емтиханы «Магистратура мен PhD докторантураға қабылдау ережесіне» сәйкес келесі кезеңдерден тұрады:

1. Жазбаша эссе жазу;
2. Коллоквиум (билеттер бойынша ауызша емтихан). Емтихан сұрақтары білім беру бағдарламасының арнайы пәндері: «Қазіргі контексттегі әлемдік өнердің көркемдік концепциялары», «Бейнелеу өнеріндегі көркемдік стиль эстетикасы», «Қазақстан бейнелеу өнеріндегі тарихи кескіндемені зерттеу» тақырыптары бойынша дайындалады.
3. Алдағы ғылыми-зерттеу жұмысының негіздемесін қорғау. Негіздеме кескіндеме пәндерінің базалық кешенінің пәнаралық негізінде ұсынылған тақырыптардың бірі бойынша алдын ала дайындалады.

II. ЭССЕ ТАҚЫРЫПТАРЫ:

1. Кескіндеменің қазіргі заманғы дизайнға әсері, өнер мен технологияның бірігуі
2. Бейнелеу өнерінің жаһандық бірегейлікті қалыптастыру және мәдени кедергілерді еңсерудегі рөлі
3. Жаһандану үрдісінің көркем білім мен бейнелеу өнерінің дамуына әсері
4. Дәстүрлерді қайта пайымдау және бейнелеу өнерінде жаңа формаларды қалыптастыру
5. Қазіргі кескіндемедегі перформанс, өнер шекаралары және провокация
6. Бейнелеу өнері жанрларын жаңғырту және инновациялық технологияларды енгізу
7. Бейнелеу өнері – сын тұрғысынан ойлау мен визуалды бейнелерді талдауды дамыту құралы ретінде
8. Көркем бейне қалыптастыру: қиял мен бейнелеу мүмкіндіктері
9. Қазіргі кескіндемеде үстемдік ететін «көркем бейнені» визуализациялаудың көркем-технологиялық жүйесі
10. Қазіргі бейнелеу өнерінде кеңістік пен уақыттағы визуализация: кескіндемедегі цифрландыру және жасанды интеллект

III. ПӘННІҢ АТАУЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ НЕГІЗГІ БӨЛІМДЕРІ

1. **«Қазіргі заманғы контексте әлемдік өнердің көркемдік концепциялары»**

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2025
		30.04.2025 г.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Стр. 5 из 16

«Қазіргі заманғы контексте әлемдік өнердің көркемдік концепциялары» курсының мақсаты докторанттар арасында әлемдік көркемдік процестер туралы білім жүйесін қалыптастыру болып табылады.

Бағдарлама мазмұны

1 тақырып. Орта ғасырлардағы романдық стиль және философия

Ортағасырлық бейнелеу өнерінің жалпы түсінігі мен философиясы. Бейненің көрінетіннен көрінбейтінге дейін эволюциясы. Бұл кезеңдегі өнердің ерте орта ғасырлардан готикаға дейінгі даму хронологиясы. Феодалдық құрылыс, қалалардың пайда болуы, алғашқы екі дүниежүзілік өнер стилінің пайда болуы: романеск және готика. Ортағасырлық өнердің діни, қасиетті сипаты. Ортағасырлық өнердің негізгі экспрессивті құралы ретінде шарттылық, тегістік, аллегория.

2 тақырып. Еуропа елдеріндегі готика

Стиль атауының шығу тегі, хронологиялық шеңбері. Қалалардың көтерілуі. Роман стилі унисондық, готикалық стиль полифониялық. Готикалық ғибадатхана – қаланың мәдени-рухани орталығы, сұлулықтың негізгі көзі, өнердің барлық түрлерінің (музыка, сәулет, мүсін, кескіндеме) ошағы. Қабырға қоймасының өнертабысы. Ғибадатхананың негізгі экспрессивті элементтері: оның ішкі кеңістігі, терезелері мен құрылымы. Негізгі құрылымдық элементтері: тіректер, ұшатын тіректер, қабырғалар, сүйір доғалар. Соборлардың биіктігінің артуы. Сәулет, мүсін және кескіндеме синтезі. Фрескаларды витраждар алмастыруда. Готикалық ғибадатхана шебер басқаратын тұтас құрылыс бригадасының жұмысының нәтижесі (масондардың жабық масондық ложалары). Үлгі, канон бойынша құрылыс. Ансамбльдің архитектурасы.

3 тақырып. Италиядағы қайта өрлеу дәуірі

Италиядағы Ренессанс өнері (14-16 ғғ.). Жалпы түсінік. Философия. Стильдің пайда болуының алғы шарттары мен негізгі белгілері. Мерзімділік. Прото-Ренессанс. Джоттоның жұмысы. Флоренциядағы Санта-Мария делла Фиоре күмбезі. Масаччо, Брунеллески, Филиппо Липпи, Пьерро делла Франческо, Андреа Мантенья, Донателло шығармалары.

Италиядағы Ренессанс өнері (14-16 ғғ.). Жалпы түсінік. Философия. Стильдің пайда болуының алғы шарттары мен негізгі белгілері. Мерзімділік. Прото-Ренессанс. Джоттоның жұмысы. Флоренциядағы Санта-Мария делла Фиоре күмбезі. Масаччо, Брунеллески, Филиппо Липпи, Пьерро делла Франческо, Андреа Мантенья, Донателло шығармалары. Италиядағы жоғары ренессанс. Флоренция. Сандро Боттичелли, Леонардо да Винчи, Микеланджело, Рафаэль, Тициан, Джорджон шығармалары.

4 тақырып. Италиядағы барокко өнері

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2025
		30.04.2025 г.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Стр. 6 из 16

Барокко және классицизм өнері (17 ғ.). Италия, Испания, Франция, Голландия, Фландрия. Римдегі Әулие Петр ғибадатханасы. Караваджо, Лоренцо Бернинни, Эль-Греко, Диего Веласкес, Питер Пол Рубенс, Рембрандт, Франс Халс, Дельфилік Ян Вермеер, Николя Пуссеннің шығармалары. Кескіндемеде жеке жанрлардың пайда болуы: пейзаж, натюрморт, күнделікті өмір.

Дәуірдің күрделілігі мен сәйкессіздігі. 17 ғасырдағы дүниетаным адам мен дүние арасындағы трагедиялық қайшылық сезімімен қаныққан, онда ол негізгі орын алмайды, бірақ оның әртүрлілігіне сіңіп кеткен, қоршаған ортаға, қоғамға және мемлекетке бағынады. Көркем стиль: барокко. Терминнің шығу тегі. Жалпы барокко өнерінің негізгі белгілері: мистицизм, иррационалдылық, көрнектілік, театршылдық, сәндік, экспрессияның жоғарылауы. Діни тақырыптарда бұл стиль үшін қолайлы гиперболизм, әсер ету және пафос айқын көрінетін ғажайыптар мен шейіттер тақырыптарына қызығушылық бар. Соңғысы зайырлы субъектілерге де тән. Барокко архитектурасы ансамбльге қарай тартылады. Кескіндемеде барокко сызықтарды, көркем нүктені, массаны, жарық пен көлеңке контрастын жақсы көреді.

5 тақырып. Испаниядағы барокко өнері

Испан мәдениетінің «Алтын ғасыры»: әдебиет (Сервантес), театр (Лопе де Вега), кескіндеме. Дәстүрлердің болуы классикалық емес, ортағасырлық, готикалық. Мавриандық өнердің рөлі. Суретшілердің негізгі тапсырыс берушілері - аула мен шіркеу. Ерекше дүниетаным. Моральдық және діни ұстанымдар бір-бірімен астасып жатыр. Әулиелер бейнелеріндегі халық батырының мұраты. Эль-Греконың жұмысы. Византия икондарын салу дәстүрлері. Діни пәндер. «Апостолдар Петр мен Павел», «Граф Оргасты жерлеу», «Найзағай», портреттер. Х.Рибера шығармашылығы – бұл нақты жеке және нақтыға деген қызығушылық. Оның библиялық кейіпкерлері қарапайым адамдар, бірақ әрқашан абыройға толы, батыл және мақтаншақ («Ақсақ аяқ»). Зурбаран бейнелері руханилық, ұлылық, айқындық пен қарапайымдылық («Әулие Лоренс»). Натюрморттардың лаконизмі. Мурильо. Поэзия, сентиментализм.

6 тақырып. Барокко және классицизм өнері

17 ғасырда Нидерландының өзі революция нәтижесінде 2 бөлікке бөлінуіне байланысты голланд өнері 2 мектепке – фламандтық және голландтыққа бөлінді. Фландрия Испанияның қол астында қалды. Құлыптарға арналған картиналар, Антверпен патрициаттарының қалалық үйлеріне арналған суреттер және бай католиктік шіркеулерге арналған салтанатты алтарь бейнелері - бұл осы уақыттың фламанд суретшілерінің

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ
ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ
ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ
ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ**

Түсу емтиханының бағдарламасы
нормативтік құжат түрі

Ф 017-1.113-2025

30.04.2025 г.

Стр. 7 из 16

жұмысының негізгі түрлері болды. Энтони ван Диктің жұмысы - салтанатты портрет. Фламанд натюрморттарының ерекшеліктері Франс Снайдерс («Жеміс дүкені», «Балық дүкені»). Сатиралық, әсемдік сипаттағы («Ауыл дәрігері») Андриан Браувердің жанрлық кескіндемесі.

7 тақырып. Рококо өнері

Терминнің шығу тегі. Людовик XIV билігі. Гудон мүсіні. А. Ватто суреті. Салтанатты мерекелер: «Парктегі қоғам», «Қиын ұсыныс». «Гиль», «Герсен дүкенінің белгісі» - үздік шығармалар, А.Уатто. Ф.Баучердің сәндік стилі. Шарден шығармашылығындағы жанрлық кескіндеме және натюрморттың дамуы. О.Фрагонардтың «Әуе» картинасы. Греуз кескіндемесінің сентименталдылығы. 18 ғасырдағы ағылшын өнері.

8 тақырып. Романтизм, символизм және модернизм өнері

Пуссен, Дэвид және Ингрес картиналарының негізгі белгілеріне салыстырмалы талдау жасаңыз. 17-19 ғасырлардағы классицизм өнерінде жиі кездесетін нәрсе. 17-19 ғасырлардағы классицизм өнерінің қандай концептуалды және бейнелік ерекшеліктері ерекшеленеді. Ағарту дәуірінің эстетикалық-философиялық көзқарастары. Давидтің шығармашылығы. Төңкеріс кезеңі: «Хоратийдің анты», «Лекторлар оның ұлдарының денесін Брутқа әкеледі», «Мараттың өлімі». Наполеон билігі: «Бонапарттың Әулие Бернар асуынан өтуі», «Наполеонның портреті. 1812 ж.». Империялық стиль Ингрестің жұмысы. Ингрестің ежелгі культі. Портреттер және тарихи жанр. Ресми француз мектебінің танылған басшысы.

9 тақырып. Импрессионизм және постимпрессионизм

Импрессионизм. Эдуард Мане, Клод Оскар Моне, Эдгар Дега, Огюст Ренуар, Камиль Писсарро және т.б. Джордж Сеурат, Пол Сигнак.

Пост-импрессионизм. Пол Гоген. Винсент ван Гог. Пол Сезанна. Анри Тулуза-Лотрек. Париж мектебі: Амедео Модильяни, Марк Шагал, Чаим Сутин. Қазіргі стиль. Густав Климп. Альфонс Муча.

XX ғасырдың бірінші жартысындағы өнер. Пабло Пикассо, Анри Матисс. Кубизм, фовизм, экспрессионизм. Антонио Гаудидің сәулет өнері. Дадаизм, сюрреализм. Сальвадор Дали, Ив Тангуй, Рене Магритт. Джорджио де Чириконың метафизикалық картинасы. XX ғасырдың ортасындағы өнер. Ле Корбюзьенің конструктивизмі. Ф.Райттың сәулет өнері. Футуризм. Абстракционизм. Абстрактілі экспрессионизм. Модернизм және постмодернизмнің негізгі түсініктері.

10 тақырып. XX ғасыр өнері

Сәулет өнеріндегі халықаралық стиль. Ле Корбюзье - заманауи сәулет өнеріндегі орталық тұлғалардың бірі. Оның тұжырымдамасы, жобалары мен

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2025
		30.04.2025 г.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Стр. 8 из 16

жүзеге асырылған құрылымдарының қазіргі заманғы сәулет теориясы мен тәжірибесіне әсері. Сәулетшінің шығармашылық жолы:

Бірінші кезең. Бауғауздың пайда болуы, оның негізін салушылар мен қатысушылары. Бауғауз тарихының кезеңдері – Веймар, Дессау, Берлин.

Бауғауз қатысушыларының әлеуметтік-эстетикалық концепциялары, форма құру принциптері, функционалдылық және пішін тазалығы идеялары. Функционализм және Бауғауз архитектурасы.

11 тақырып. Заманауи өнер

XX ғасырдың екінші жартысындағы жалпы мәдени бағыт ретіндегі постмодернизмнің айрықша белгілері. Постмодернизмнің кез келген көркем шығармасында жалпы плюрализм мен дәйексөз, иронияның болуы. Заманауи өнердегі қазіргі тенденциялар және оларды жаңғырту формалары: оқиғалар, спектакльдер, әрекеттер, инсталляциялар. Процессуалдық өнердің ерекшеліктері. Концептуалды суретшілердің өз уақытын идея-концепция көмегімен көрсетуі. Д.Косут, И.Кабаковтың шығармалары. Постмодернизм өнері постиндустриалды қоғам мәдениетінің көрінісі ретінде.

Әдебиеттер тізімі:

Негізгі:

1. Аксенова, А.С. История искусств. Просто важно. Стили, направления и течения [Текст] / Алина Сергеевна Аксенова.- М.: Эксмо, 2020.- 208 с.
2. Ходж, С. Главное в истории искусств [Текст]: Ключевые работы, темы направления, техники / Сьюзи Ходж; пер с англ Е. Дубровский.- М.: Манн, Иванови Ферберг, 2019.- 224 с.
3. Основы теории и истории искусств Изобразительное искусство. Театр. Кино: Учебное пособие / под науч. ред. Т.С.Паниотовой.- 3-е изд., стер.- СПб.: Лань, Планета Музыки, 2017.- 456 с.
4. Рескин, Д. Лекции об искусстве [Текст] / Джон Рескин; пер. П.С.Когана.- М.: АСТ, 2019.- 464 с.
5. Дюран-Рюэль, П. Воспоминания торговцев кртинами [Текст]: Сборник / П. Дюран-Рюэль, А. Воллар; пер. с фр. П.В.Мелковой, Г.Г.Генниса.- СПб.: Азбука, Азбука-Аттикус, 2019.- 608 с
6. Лободанов, А.П. Семиотика искусства: история и онтология [Текст]: Учебное пособия / А.П. Лободанов.- 2-е изд.- М.: Московский университет, 2013.- 680 с.- (Классический университетский учебник).
7. Рихтер, Х. ДаДа - искусство и антиискусство. Вклад дадистов в искусство XX века [Текст] / Ханс Рихтер.- Комментированное изд, с приложением библиографии дада.- Гилея, 2018.- 360 с.

Қосымша әдебиет:

1. Кандинский, В.В. О духовном искусстве [Текст]: Величайшие люди мыслители / Василий Василевич Кандинский.- М.: Эксмо, 2020.- 160 с
2. Гомбрих, Э. Өнер тарихы [Мәтін]: Оқулық / Эрнст Гомбрих.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2019.- 680 б.ISBN 978-601-7945-35-2
3. Лотман, Ю. Семиосфера [Мәтін] / Юрий Лотман.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2019.- 640 б.

2. «Бейнелеу өнеріндегі көркемдік стиль эстетикасы»

Пәнді оқыту мақсаты: стильдер мен көркемдік қозғалыстардың тарихын меңгеру; оның дамуындағы тұрақты тенденциялар жүйесін, стильдік сипаттамаларға негіз болатын көркемдік амалдарды, формаларды және мағыналық категорияларды түсіну.

Бағдарлама мазмұны

1 тақырып. Дәуір стилі. Көркем мәдениет дамуының әртүрлі кезеңдеріндегі бейнелеу өнерінің типологиясы.

Ежелгі Шығыс және антикалық дәуір өнеріндегі ертедегі тұрақты көркемдік бағыттардың сипаттамасы. Көркем канон. Орта ғасырлардан (романеск, готика, ренессанс, барокко, классицизм) бастап, өнерге қатысты стиль ұғымын енгізу. Әлемдік стильдер арасындағы байланыстар. Бағыну. Қарсыласу. Бас тартудан бас тарту. Тұрақты стилистикалық бағыттардың жоқтығы бүгінгі таңда шығармашылық әрекетті білудегі ең күрделі мәселелердің бірі болып табылады.

2 тақырып. Өнер тарихының әртүрлі мектептеріндегі көркем стильдің теориялық дамуы

1. И.Винкельманның стиль теориясы.
2. Ресми мектеп классиктерінің стиль теориясы.
3. А.Ригльдің «Көркем ерік-жігері» және қазіргі кезеңдегі ою-өрнектің зерттелуі.
4. Уоррингер теориясының шығу тегі. Готикадағы «Пішін мәселелері» (1909): «жасырын готика» форма құрудың әмбебап принципі ретінде. Уоррингердің өнертанудағы әсері (абстрактілі өнердің теориялық негізі).

3 тақырып. 19 ғасырдағы стильдің «сұйылуы». Стиль бағыттары

1. Романтизм мәселелері стильдік құбылыс ретінде. Сәулеттегі романтизм: миф немесе шындық.
2. Бидермайер натурализм үшін кешірім сұрау ретінде. Ұлттық нұсқалар.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2025
		30.04.2025 г.
	Түсу емтиханының бағдарламасы нормативтік құжат түрі	Стр. 10 из 16

3. Кескіндемедегі сентиментализм.

4. Классицизм идеологиялық бағдарлама ретінде.

4 тақырып. XIX ғасырдың соңы – XX ғасырдың басындағы полистилизм

1. Әртүрлі бағыттағы қатар өмір сүру және күрес.

2. Академизм және реализм.

3. Импрессионизм стильдік бағыт және модернизмнің бастауы ретінде.

4. «Тарихи» стиль және оның XX ғасыр өнеріне әсері.

5. Эклектизм стиль ретінде.

6. Art Nouveau стилінің мәселелері.

Тақырып 5. Модернизм дәуіріндегі стильдік құбылыстар

1. Авангардтың негізгі көркемдік тәжірибелері және олардың даму кезеңдері. Франциядағы фовизм. Қозғалыстың, көрмелердің және көркемдік тәжірибенің негізгі қатысушылары. Германиядағы экспрессионизм.

2. Франциядағы кубизм. Италиядағы футуризм. Стиль эстетикасындағы манифесттер мен декларациялардың рөлі. 1920-30 жылдардағы көркемдік практикадағы сюрреализмнің маңызы.

3. Абстракционизм стильдік бағыт ретінде. Мәселелер мен парадокстар. абстракттілі картиналарды формальды-стильдік талдау ерекшеліктері.

4. Соғыстан кейінгі авангардтың даму ерекшеліктері. Соғысқа дейінгі авангардтық қозғалыстардың формалары мен әдістерін пайдалану. Авангардтың ымыраға келуі және оның сарқылуы.

5. Авангардтың дағдарысы, поп-арттың стилінің тууы, оның сарқылуына реакция ретінде. поп-арттың шығу тегі, терминнің мазмұны және этимологиясы. Нео-дадаизм, абстракционизм және поп-арт өзара әрекеттесу принциптері болып табылады. Суретшінің өмір кеңістігіне енуі, өнер нысаны мен кеңістіктік инсталляциялар жасауы.

6 тақырып. 19-20 ғасырлар тоғысындағы өнер дамуының стильдік ерекшеліктері.

1. Қазіргі ғасырлар тоғысындағы жаңалықтар және олардың мәдениетке әсері.

2. Өтпелі стиль. Бұл құбылыс бүгінгі күнге дейін жұмыс істей ме?

3. Виртуалды шындықты құру және стиль мәселелері. Өнердегі жаңа технологиялар тілін пайдалану: объект ретінде фотосурет, бейне-арт және бейне инсталляциялар, өнердегі компьютерлік технологиялар, кинетикалық және көркемдік өзара әрекеттестіктің медиа формалары.

7 тақырып. Суретшінің стилінің қалыптасуы мен ерекшелігі.

1. Суретшінің дәуір стилі және стилі. Соңғы санат ерекшеленгенде, бұл құбылыстың себебі неде.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2025
		30.04.2025 г.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Стр. 11 из 16

2. Суретшінің авторлық манерасы мен стилі. Жалпы және айырмашылықтары.

3. Жеке адам мен қоғам арасындағы қарым-қатынас. Стильдің социологиялық аспектілері.

4. Қазіргі мәдени процестерді түсінудің қажетті құралы ретінде жеке стильді талдау.

8 тақырып. Ұлттық стиль. Аймақтық стиль ерекшеліктері

1. Стильдің этномәдени тип арқылы зерттелу тарихы.

2. Ұлттық ерекшеліктерге байланысты стильдік тәсілдің шектелуі.

3. Қазіргі гуманитарлық білім категориялары арқылы ұлттық стильдің даму болашағы.

4. «Ұлттық бейне», әр халыққа тән дүние мен ойлаудың тұрақты құрылымы ретіндегі дүниенің суреті немесе моделі және осы әмбебап стиль категориясының жақындығы.

9 тақырып. Тәуелсіз Қазақстанның өнері дәуір стилі контекстінде

1. Қазақстандағы кескіндеме, графика, мүсін және сәулет өнерінің дамуындағы негізгі өнер бағыттары мен стильдік заңдылықтарды анықтау және талдау;

2. Көркем шығармалардың бүгінгі тыныс-тіршілігі өрбіп жатқан семантикалық өрісін, қазіргі өнердің негізгі мотивтері мен концепцияларын талдау;

3. Қазақстан бейнелеу өнері шеберлерінің дәуір стилінде көрініс тапқан шығармаларының адамгершілік, тәрбиелік және патриоттық әлеуетін тиімді жүзеге асыру;

4. Заманауи өнерді көрсетудің негізгі нысандарын зерттеу (фестивальдар, биеннале, заманауи өнер жобалары, қалалық нысандар);

5. Қазіргі әлемдік көркемдік процестің дамуындағы қазақстандық тәжірибенің мәнділігін стильдік белгілер позициясынан анықтау.

Әдебиеттер тізімі:

Негізгі:

1. Кандинский, В. Точка и линия на плоскости [Текст] / Василий Кандинский; пер. с нем. Е.Козиной.- СПб.: Азбука, Азбука-Аттикус, 2018.- 240с. ISBN 978-5-389-10022-0.
2. Исмагамбетова, З.Н. Западная философия культуры XX века [Текст]: Учебное пособие / З.Н. Исмагамбетова.- Алматы: Қазақ университеті, 2014.- 108 с. ISBN 978-601-04-0831-2.
3. Рихтер, Х. ДаДа - искусство и антиискусство. Вклад дадистов в искусство XX века [Текст] / Ханс Рихтер.- Комментированное изд, с

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2025
		30.04.2025 г.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Стр. 12 из 16

приложением библиографии дада.- Гилея, 2018.- 360 с. ISBN 978-5-87987-112-8.

4. Лободанов, А.П. Семиотика искусства: история и онтология [Текст]: Учебное пособия / А.П. Лободанов.- 2-е изд.- М.: Московский университет, 2013.- 680 с.- (Классический университетский учебник). ISBN 978-5-19-010803-3.
5. Рескин, Д. Лекции об искусстве [Текст] / Джон Рескин; пер. П.С.Когана.- М.: АСТ, 2019.- 464 с. ISBN 978-5-17-112022-1.
6. Боровский, А. Разговоры об искусстве не отнять [Текст] / Александр Боровский.- М.: АСТ, 2018.- 352 с. ISBN 978-5-17-101617-3.

Қосымша:

1. Вайнштейн О. Денди: мода, литература, стиль жизни (Культура повседневности). – М.: НЛЮ, 2012.
2. Вельфлин Г. Основные понятия истории искусств. Проблема эволюции стиля в новом искусстве. – М.: Изд. Шевчук, 2015.
3. Кон-Винер Э. История стилей в изобразительном искусстве. М. Ленанд, 2014.
4. Кузвесова Н.Л. История дизайна от викторианского стиля до Ар-деко. М.:Юрайт, 2019.
5. Проблемы синестезии и поэтика авангарда. Сборник статей. М.: ГИИ, 2019.
6. Мир образов. Образы мира. Антология исследований визуальной культуры /Ред.-сост. Н.Мазур. – Спб., М.: Новое издательство, 2018.
7. Рыков А.В. Формализм. Социология искусства. СПб.: Издательство Санкт- Петербургского университета, 2016.
8. Силюнас В.Ю. Стиль жизни и стиль искусства. - СПб.: издательство «Дмитрий Буланин», 1998. - 525 с.
9. Уорхол Э. Философия Энди Уорхола (от А к Б и наоборот). М.: Ад Маргинем, 2016.

3. «Қазақстанның қондырғылы және монументалды-декоративті кескіндемесіндегі дәстүр мен жаңашылдық»

Бағдарлама мазмұны:

«Қазақстанның қондырғылы және монументалды-декоративті кескіндемесіндегі дәстүр мен жаңашылдық» пәнін оқып-білудің мақсаты – ұлттық көркемдік мектеп пен қазіргі көркем үдеріс контекстінде Қазақстандағы қондырғылы және монументалды-декоративті кескіндеме саласындағы дәстүр сабақтастығы мен трансформациясын зерттеу.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2025
		30.04.2025 г.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Стр. 13 из 16

Пән аясында әр буын суретшілерінің шығармашылығындағы мәдени мұраның рөлі, әлеуметтік-мәдени өзгерістердің ықпалы және жаңа көркем тіл ізденістері қарастырылады. Сондай-ақ, Тәуелсіз Қазақстанның визуалды мәдениетін қалыптастырудағы дәстүрлі мотивтер мен инновациялық тәсілдердің үйлесімі анықталады.

ЕМТИХАН СҰРАҚТАРЫНЫҢ ТІЗІМІ:

1. Монументалды кескіндеменің жанрлық және көркемдік-композициялық ерекшеліктері – бейнелеу өнерінің бір түрі ретінде
2. Көшпелі мәдениет пен Орталық Азия кеңістігінің ежелгі өнері – XX ғасырдың соңы мен ХХІ ғасырдың басындағы отандық қондырғылы кескіндеменің дамуына негіз
3. Кеңестік дәуірдегі (1930–1990 жж.) Қазақстанның кәсіби қондырғылы кескіндемесіндегі тарихи жанр
4. Кеңестік Қазақстанның жетекші суретшілері және олардың ұлттық тарихты шығармашылық тұрғыда интерпретациялауы
5. Тәуелсіздік кезеңіндегі Қазақстан кескіндемесінің сюжеттік-композициялық және стильдік ерекшеліктері
6. Посткеңестік кезеңдегі қазіргі Қазақстан кескіндемесінде тарихи жанрды қайта пайымдау мен жаңғыртудың көркем-мәдени ерекшеліктері
7. Қазіргі Қазақстан кескіндемесі: бұрынғы идеологиялық канондарды деконструкциялау және ұлттық бірегейлікті нығайту жағдайында жаңа тақырыптар, бейнелер мен көркемдік стратегиялардың көрінісі
8. Қазіргі Қазақстан кескіндемесінде авторлық «брендтерді» бейнелеудің ерекшеліктері
9. Қазақстан суретшілерінің туындылары – заманауи сәулеттік кеңістіктегі дизайн элементі ретінде
10. Қазақстан кескіндемесінде буындар сабақтастығы және отбасылық шығармашылық әулеттер
11. Қазіргі Қазақстан монументалды кескіндемесінде технологиялық құбылыстардың рөлі мен маңызы
12. Қазіргі монументалды кескіндеме өнері мен қалалық сәулеттік ортаның синтезі
13. Монументалды кескіндеме өнерінің қазіргі заманғы дизайнға ықпалы, өнер мен технологияның интеграциясы
14. Қазіргі кескіндеме өнерінде дәстүрлерді қайта пайымдау және жаңа формалар жасау

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2025
		30.04.2025 г.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Стр. 14 из 16

15. Қазіргі кескіндеме өнеріндегі перформанс, өнер шекаралары және провокация
16. Қазіргі Қазақстан кескіндемесінде тәңіршілдік мәдениет бейнелерін көркем-философиялық тұрғыда бейнелеу
17. Қазіргі бейнелеу өнеріндегі кеңістік пен уақыттағы визуализация: кескіндеме өнеріндегі цифрландыру және жасанды интеллект
18. Қазіргі Қазақстан кескіндемесіндегі ұлттық архетиптер мен бейнелер
19. Газиз Ешкеновтің шығармашылығы және оның Қазақстанның кәсіби монументалды кескіндеме мектебінің дамуына қосқан үлесі
20. Кеңестік кезеңдегі кәсіби қазақстандық монументалды кескіндеменің негізгі даму кезеңдері
21. XX ғасырдың соңы – XXI ғасырдың басындағы Қазақстанның жетекші суретшілерінің шығармашылығы
22. Қазіргі Қазақстанның жас суретшілерінің шығармашылығындағы сюжеттік-композициялық ерекшеліктер
23. Қазіргі Қазақстан кескіндемесіндегі тарихи портрет жанры: сюжеттік-бейнелік шешімдердің эволюциясы және көркемдік құбылыстар
24. Қазіргі Қазақстан монументалды кескіндеме өнері: бейнені көркемдік ашудағы дәстүр мен жаңашылдықтың синтезі
25. Қазіргі Қазақстан кескіндемесінде ұлттық бірегейлікті бейнелеудің сюжеттік-бейнелік ерекшеліктері

Әдебиеттер тізімі:

Негізгі:

1. Нұрмұхамедов Нағымбек [Текст]: альбом. - Алматы: Өнер, 2015.- 264 с.
2. Қазақ халқының эпостық жырлары, тарихы мен дәстүрлері [Мәтін] = Казахский народный эпос. История и традиции казахского народа: Республикалық көрме-конкурс.- Алматы: Интерпринт, 2013.- 112 б.
3. Қарымсақов, А.Ж. Қазақстанның станоктік кескіндемесіндегі тарихи жанрдың қалыптасуы мен дамуы [Мәтін]: Қысқа курс Оқу құралы / Арнұр Жасабекұлы Қарымсақов, Ашим Шекерханұлы Хасенов.- Алматы: Т.Жүргенов атын.ҚазҰӨА, 2016.- 120 б.
4. Ергалиева, Р. Этническое и эпическое в искусстве Казахстана [Текст]: Учебник / Райхан Ергалиева; Ответ.редактор Каскабасов С.А.- Алматы: Жібек жолы, 2011.- 432с.
5. Қазақ өнері. Бес томдық [Мәтін]. Т.4. Кескіндеме: В трех языках.- Алматы: Елнұр, 2013.- 223 б.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2025
		30.04.2025 г.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Стр. 15 из 16

6. Синтез искусств в изобразительном искусстве Казахстана XX-XXI веков [Текст] / отв. за выпуск А.Б.Кенджакулова, А.Т.Еспенова.- Алматы: ИЛИ МОН РК, 2017.- 328 с.
7. Ергалиева, Р.А. Абылхан Кастеев [Мәтін] / Р.А. Ергалиева, Д.С. Шарипова.- Алматы: Әдебиет әлемі, 2014.- 292 б. +24.- (Ұлы дала тұлғалары).
8. История казахского искусства. [Текст]. Т.3. Искусство Казахстана нового и новейшего времени.- Алматы: Арда, 2013.- 864 с.
9. История казахского искусства. Средневековый период [Текст]. Т.2. Древний период.- Алматы: Арда+7, 2012.- 448 с.
10. Ғалымжанова, Ә.С. XX ғасырдың екінші жартысы - XXI ғасырдың басындағы қазақ кескіндемесінің тұжырымдамалық негіздері [Мәтін] / Әсия Саидқызы Ғалымжанов.- Алматы: Нур-Принт, 2019.- 252 б.

Қосымша:

1. Ұлы дала мұрасы: Зергерлік өнер жауһарлары [Мәтін] = Наследие Великой степи: шедевры ювелирного искусства. - Астана: Национальный музей РК, 2018.- 252 б.
2. Ұлы дала мұрасы: Зергерлік өнер жауһарлары [Мәтін]: Т 2 Дәстүрлер мен инновация : көрме каталог.- Астана: Национальный музей РК, 2018.- 352 б.
3. Казахский традиционный орнамент в современном изобразительном искусстве Казахстана [Текст] / коллективная монография. - Алматы: ИЛИ МОН РК, 2017.- 280 с. CD-ROM
4. Кобжанова, С. Мировые художественные традиции в развитии живописи Казахстана (1930-1980 -е годы) [Текст]: Монография / Светлана Кобжанова.- Алматы, 2012.- 164с.
5. Муканов, М.Ф. Национальные художественные образы в искусстве современного казахского гобелена [Текст]: Учебное пособие. Краткий курс / Малик Флоберович Муканов.- Алматы: Fortress Каз НАИ им Т.К.Жургенова, 2019.- 156 с. - (МКиСРК).
6. Кашекова, И.З. Изобразительное искусство [Текст]: учебник / И.З. Кашекова.- М.: Академический проект, 2009.- 853 с.
7. Чаговец, Т.П. Словарь терминов по изобразительному искусству. Живопись. Графика. Скульптура [Текст]: Учебное пособие / Т.П. Чаговец.- 3-е изд., стер.- СПб.: Лань, Планета Музыки, 2018.- 176 с.- (Учебник для вузов. Специальная литература).

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2025
		30.04.2025 г.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Стр. 16 из 16

8. Амандықова, Д. Дизайнерге арналған сөздік-анықтама [Мәтін]: анықтама / Д. Амандықова, Г. Мауленова.- 2-ші бас. - Астана: Фолиант, 2012.- 120 б.
9. Ходж, С. Главное в истории искусств [Текст]: Ключевые работы, темы направления, техники / Сьюзи Ходж; пер с англ Е. Дубровский.- М.: Манн, Иванови Ферберг, 2019.- 224 с
10. Байжігітов, Б.К. Қазақтың қолөнері тарихы [Мәтін]: Сәндік қолданбалы өнер және халықтық кәсіпшілік: Арнайы жоғары кәсіби білім беретін оқу орындарына арналған оқу құралы / Б.К. Байжігітов.- Алматы: Экономика, 2012.- 265 б.

IV. ЗЕРТТЕУ ЖҰМЫСЫНЫҢ ТАҚЫРЫПТАРЫ:

1. Цифрлық технологиялардың көркем шығармашылықты оқыту және дамытудағы рөлі
2. Қазіргі заманғы өнердің Қазақстан бейнелеу өнерінің дамуына ықпалы
3. Ғылыми-зерттеу және практикалық қызмет саласында бейнелеу өнеріне арналған компьютерлік технологияларды болжау және енгізу
4. Қазіргі өнердегі цифрлық және классикалық кескіндеменің өзара әрекеттестігі мен ықпалдастығы
5. Қазақстан кескіндемесінің даму тарихы және ұлттық ерекшелігі
6. Әлеуметтік желілердің жас суретшілердің ұлттық бірегейлігін дамытуға әсері.